GOD. XXV BROJ 2 BEOGRAD, FEBRUAR 1956 CENA 20 DIN.

BLAGOVEST

VERSKI MESEČNIK

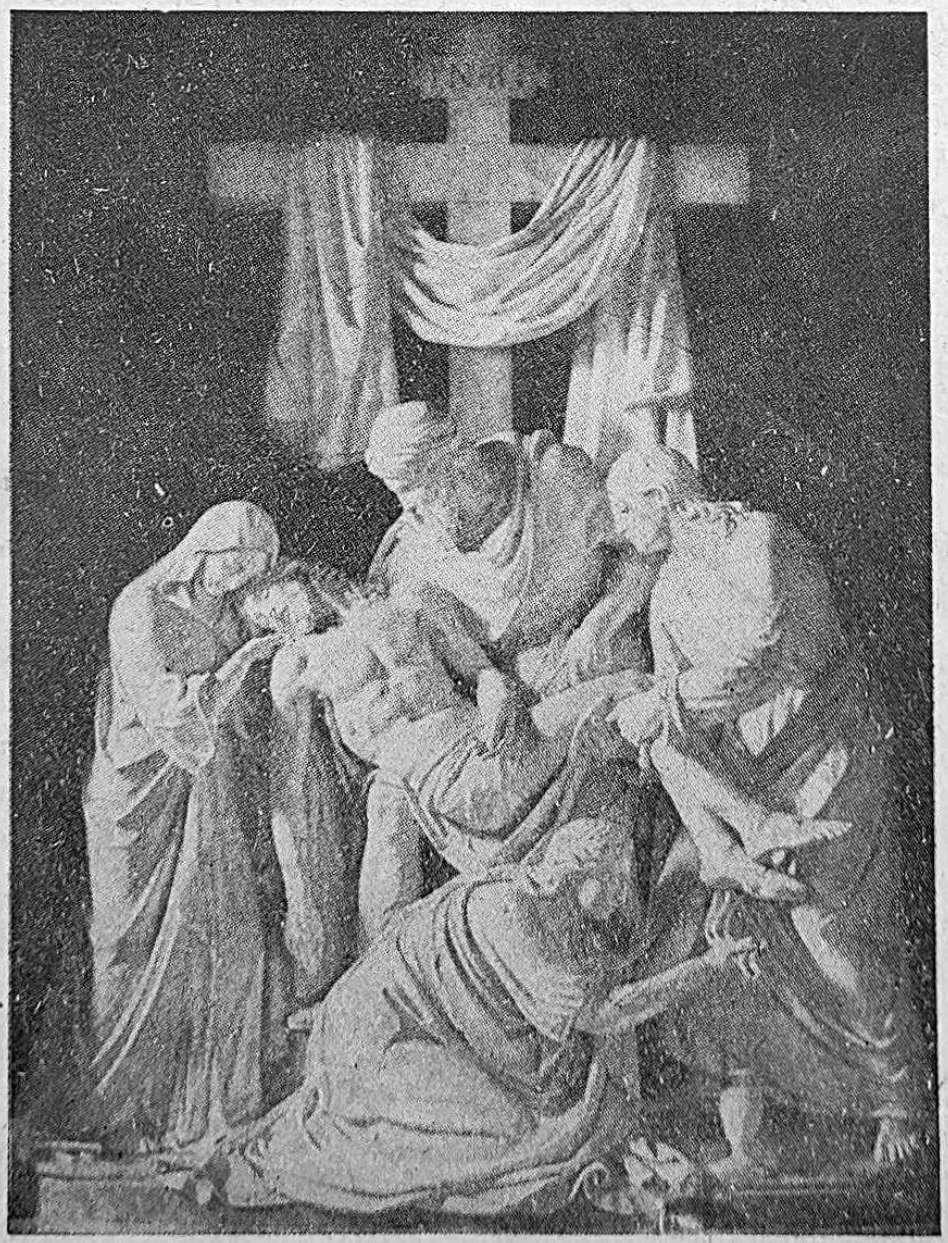

Achtermann: ISUSA SKIDAJU S KRIŽA

„Iako je bio Sin, po muci naučio se je poslušnosti i... postao svima, koji ga slušaju, uzrok spasenja večnoga“ (Hebr. 5, 8. 9.)

Tko ne pozna Svetog Pisma, ne pozna Krista

OTAC SVIH VJERNIKA

U religioznoj povijesti ljudskog roda Abraham se ističe kao neobično velika ličnost. Još ga danas svaki dan u sv. Misi spominjemo, uz Abela i Melkisedeka, kad u činu Mise govorimo o „žrtvi patrijarhe našega Abrahama". Izložit ćemo ukratko, otkuda njemu dolazi ta veličina i važnost.

1. Spomenuli smo u posljednjem članku, da je Abraham živio otprilike 2000 godina prije Krista. Njegova obitelj boravi najprije u gradu Ur, u Mezopotamiji, između rijeka Tigrisa u Eufrata. Abraham je prije Božjeg poziva bio poganin, kao i njegov otac Tare sa čitavom svojom obitelji. U tom se gradu štovao bog mjeseca Sin i božica Ningal. Iskopine su nedavno pokazale, da je grad Ur bio na vrlo visokom stupnju materijalne kulture. Oko sredine 20. stoljeća pr. Krista pobijeđen je Ur od babilonskog kralja Sinmubalita i tada su se mnogi njegovi stanovnici razbježali. Tu je povjesnu okolnost vjerojatno odabrala Božja Providnost, da izvuče Abrahama iz idolopoklonstvene sredine i odgoji ga malo pomalo u pravoj vjeri.

2. Više je karavana tada putovalo prema sjeverozapadu, da izmaknu osveti Babilonaca. Među njima je bila i karavana, koju su sačinjavali Tare, otac Abrahamov, pa Saraja, Abrahamova žena, i Lot, njegov sinovac. Sveto Pismo spominje samo glavne osobe. Sigurno bilo je u toj skupini još i druge čeljadi. Putuju lijevom obalom Eufrata, odmaraju se po karavanskim hanovima, i ostaju u mjestu Haranu. Čini se, da je u Haranu postojala kao neka kolonija grada Ura, kako to pokazuju iskopine. Ovdje su urski stanovnici bili izvan dohvata babilonske osvete. Ne znamo, kako je dugo ovdje ostala Abrahamova obitelj. Njegov otac Tare umro je u Haranu.

3. Biblija ovako jednostavno opisuje odabranje Abrahamovo: „Jednog dana reče Gospodin Abramu: „Idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju, koju ću ti pokazati! Jer učinit ću te velikim narodom i blagoslovit ću te, i proslavit ću ime tvoje. Ti ćeš biti blagoslov. Blagoslovit ću one, koji tebe blagosiljaju, a proklet ću one, koji tebe proklinju. U tebi će biti blagosloveni svi narodi na zemlji" (Knjiga Postanka 12, 1-3).

Abraham je pun vjere i pouzdanja u Gospodina jednostavno poslušao, uzeo je sa sobom ženu i sinovca Lota i svu družinu svoju i pošao prema Kananejskoj zemlji, prema Palestini. Iz Abrahama se ima razviti narod, koji će jednog dana dati ljudima Mesiju. No u ovom času, oko godine 2000. prije Krista, to su tek daleke pripreme za dolazak Mesije.

4. Što zapravo znači taj veliki blagoslov i šta znače ta obećanja, što ih Bog daje Abrahamu? Ona bez sumnje govore Abrahamu i o zemaljskom blagostanju. Abraham će imati brojno potomstvo, iz njegovih će potomaka proizaći i kraljevi. Imao je kasnije veliko bogatstvo, zlata i srebra, i brojna stada, a to je za nomadske narode bila vrlo zdrava valuta, kako bismo danas rekli. Vidimo nadalje, da Bog preko Abrahama dijeli drugima svoj blagoslov, daje blagostanje ili nevolju. Osobito je u tom pogledu značajan događaj, kad se Abraham, da tako kažem, „cjenka" s Bogom, kako bi spasio Sodomu i Gomoru od propasti. Bog u kasnijim stoljećima iskazuje Izraelcima svoje smilovanje, jer su oni djeca Abrahamova. Taj je veliki patrijarh također postao vrlo slavan. I muslimani i Izraelci i kršćani smatraju ga svojim velikanom.

No glavno je u ovom Božjem obećanju ono, što se odnosi na Mesiju. Sveti nas Pavao upozorava na povjesnu činjenicu, da nisu svi tjelesni potomci Abrahamovi bili od Boga odabrani (poslanica Rimljanima 9, 6—13). Dakle ona veza s Abrahamom, koja nam osigurava blagoslov Božji i spasenje, ne postizava se po krvnom srodstvu s Abrahamom, nego na duhovni način.

Abraham je imao živu vjeru i vjerovao je Bogu unatoč svim poteškoćama, koje su se protivile toj vjeri. Slična se vjera u nama ostvaruje onda, ako se po vjeri sjedinimo s Kristom, pravim sinom Abrahamovim, najodličnijim potomkom velikog patrijarha. Samo na taj način dobivaju svi narodi na zemlji blagoslov i spasenje preko Abrahama, otca vjere. Ovo je dakle obećanje Božje po glavnom svom značenju mesijansko, odnosi se u glavnoj svojoj točki na budućeg Mesiju, koji će nam donijeti bogatstvo veće od svega onoga, što je u materijalnom pogledu nekoć imao Abraham.

A materijalni, zemaljski blagoslov podijeljen Abrahamu, slika je budućih duhovnih dobara. Vrlo brojnom tjelesnom potomstvu odgovara još brojnije duhovno potomstvo Abrahamovo. To su svi vjernici. Zemlja kananejska slika je Crkve i neba, konačne naše domovine. Isto je tako zemaljska slava Abrahamova vrlo blijeda, ako je usporedimo sa slavnim njegovim privilegijem, koji ga čini ocem svih vjernika. Abraham je bio za svog života posrednik blagoslova i prokletstva. On je još kudikamo veći posrednik kod nadnaravnog spasenja ljudskog roda.

U tome je prava veličina Abrahama, oca svih vjernika.

Liturgijska obnova

OLTAR

Njegova svetost, značenje i povjest

Najuzvišeniji sakramenat naše sv. vjere, presv. Euharistija usko je povezana sa oltarom (žrtvenikom), pa je radi toga zovemo i presvetim Oltarskim sakramentom. Ma gdje bilo da bilo ne možemo zamisliti Euharistiju bez oltara, jer „na svakom mjestu od istoka sunca do zapada žrtvuje se i prikazuje se Imenu mojemu žrtva čista" (Malah. 1, 11.). To ne mora biti ni Garizim ni Jeruzalem, već svagdje, gdje će se pravi klanjaoci klanjati Ocu u duhu i istini. (Iv. 4, 21—23). Naši oltari su sveti, jer se na njima prikazuje presv. Euharistija, najuzvišenija žrtva. I prije kršćanstva paganski narodi imali sú svoje žrtvenike i oltare, a imaju i danas, ali ti žrtvenici služe samo za prinose, darove i obične žrtve i nemaju onu svetost i značenje, koje posjeduju kršćanski oltari.

S potpunim pravom kaže najveći moderni liturgijski pisac isusovac Jungmann, da je oltar srce Crkve, žarište bogoslužja, jer su sve crte u crkvi upravljene prema njemu kao svom središtu. Monumentalno djelo o kršćanskom oltaru i njegovom historijskom razvoju napisao je u dva ogromna sveska isusovac Braun. To je do sada najmodernije znanstveno djelo o oltaru. Oltar je svet. Posvetio ga je sam naš Spasitelj Isus Krist na svojoj zadnjoj večeri i na Kalvariji. Oltar je stol večere Gospodinove, njegovog posljednjeg blagovališta. Stol je bio svečan, od plemenitog čempresovog drva. Naš Spasitelj bio je siromah i živio je siromašno. „Lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda, a Sin čovječji nema gdje da glavu zakloni" (Mt. 8, 20.). Ali, kad se radilo o zadnjoj večeri, o oproštajnoj gozbi s učenicima svojim, naš Spasitelj pokazao se kao pravi Gospodin. Učinio je neki izuzetak u pravilu i zakonu svog ličnog siromaštva. „Gdje mi je gostinska dvorana, gdje ću jesti pashu (vazam) s učenicima svojima? I on će vam pokazati veliku dvoranu prostrtu, i ondje nam zgotovite". (Mr. 14, 12—16.). Isus je htio uzveličati ovu zadnju večeru, jer je znao, da to nije ona obična večera dosadašnjih Pasha, već nešto vrhunaravnoga, na kojoj će ustanoviti presv. Euharistiju. Radi toga je i kršćanski oltar dobio svoju svetost, svoj svečani izgled. Kad su kršćani dobili svoju slobodu (g. 313) i kad su počeli graditi velike crkve, oltaru se posvećivala najveća liturgijska i umjetnička pažnja kao glavnom objektu kršćanskog bogoslužja. A „zadnja večera Isusova" u bogatoj, sjajno rasvijetljenoj dvorani, koja je mirisala mažuranom, tovorom i tamjanom dala je nadahnuće za mnoga divna djela „Večere Gospodinove" od Leonarda da Vinci-a do Poussina i Rouaulta, te za skulptore naših katedrala.

Oltar je svet ne samo radi Euharistije,

već i stoga što je on slika Kalvarije. Ako uđemo u koju god katoličku crkvu i pogledamo na oltar, vidjet ćemo, da se na sredini svakog oltara ističe Križ, što je po crkvenim kanonima i propisano. Taj Križ nosi i sliku Propetoga. On mora imati dimenzije takove, da bude vidljiv od vjernika. Premda za valjanost euharističkog obreda (sv. mise), koji se vrši na oltaru, taj Križ nije nužno potrebit, ipak Križ, prisutan na oltaru, ima najuže veze sa Euharistijom. Na oltaru se povezuje euharistijska žrtva sa žrtvom Isusovom na Križu Golgote.

Važnost oltara je velika u liturgiji katoličke Crkve. On se posebno posvećuje po obredima propisanim u „Pontificale Romanum", a te obrede vrši biskup. Redovito se glavni oltar posvećuje skupa sa posvetom crkve, ali se može posvetiti i zasebno. Oltar dobiva svoju svetost i svoju pravu funkciju tek iza posvete ili konsekracije, koju obavlja vrlo svečano biskup. Kad pogledamo obrazac posvete i obrede s tim spojene, vidimo da nam se oltar prikazuje kao jedno živo biće, kao čovjek. Oltar se sa svih strana škropi blagoslovljenom vodom, sa hizopovim cvijećem, kao da se krsti poput novorođenika. Zatim se maže sa sv. uljem katehumenskim i sv. Krizme kao čovjek novokršteník. Iza toga slijedi kađenje oltara sa miomirisnim tamjanom i mirom. To kamenje, od koga je nastala struktura oltara, postaje sada posvećeno, žrtvenik na kojemu se može vršiti sv. misa, euharistijska žrtva.

Oltar je postao pravi „stol Gospodnji" ili kako se i do danas zove u Istočnoj Crkvi „sveti stol". Ništa ne smije stajati na oltaru osim onoga, što je vezano sa sv. misom. Obred posvete oltara veoma je krasan, te ima i posebno Predslovlje. Tu se spominju svi žrtvenici našeg Objavljenja: Abela, Abrahama, Izaka, Jakova, Melkizedeka, Mojsije. Ako je starozavjetni oltar posvećivao svakoga onoga koji bi se dotaknuo, a što da kažemo o našem novozavjetnom oltaru, na kojemu se prikazuje Isus Krist, Bog i čovjek? Posveta oltara obavlja se redovito u nedjeljama i na blagdanima, a može i u obične dane ili prigode, kad je potreba. Najodličniji namještaj u crkvi je oltar Upravo oltar čini crkvu crkvom, hramom Božjim, mjestom žrtve, molitve i dijeljenja sv. sakramenata. Njemu zbog odličnosti i svetosti pripada prvo mjesto među ostalim crkvenim namještajem.

Oltar je svet i zbog moćiju mučenika i svetaca, koje su položene u njemu. Kasnije ćemo vidjeti zašto su moći svetih mučenika postavljene na našim oltarima. Taj običaj je nastao u 6. i 7. stoljeću, a ostao je i do danas, dapače je i po Kanonskom pravu propisan.

Kršćanska starina, odmah poslije Milanskog Edikta jednodušno je shvatila svetost oltara. Nad oltarom, kao nad svakom svetom ili posvećenom stvari ili osobom u drevnoj starini postavljao se baldakin ili ciborium. Tako su baldakini bili nad grobovima odličnih ljudi.

Pod baldakinom su stupali i stajali crkovni i svjetovni dostojanstvenici i kraljevi. Pošto je oltar „per excellentiam" posvećeno mjesto, nad njim su se već u 4 vijeku počeli dizati baldakini na četiri stupa i takvi su se oltari zvali „ciborium", to jest oltari, koji nad stolom imaju skrovište, pokrov. Takvih oltara nalazimo kod nas: u Poreču, Zadru, Trogiru, Korčuli, Kotoru i u novoj katedrali u Đakovu, te u novoj benediktinskoj crkvi u Opatiji, a u projektu je i za novu monumentalnu župsku crkvu u Selcima na Braču.

Oltar je svet. „Anđeo stoji kod oltara hrama, imajući u ruci svojoj zlatni kadionik i dano je njemu mnogo tamjana i dim miomirisa uzlazi do lica Božjega." Pošto je oltar pun svetosti k njemu se pristupa s velikom ozbiljnošću i strahopočitanjem. „Pristupiti ću k oltaru Božjemu — k Bogu, koji razveseljuje mladost moju."

(Slijedi)

Msgr Alfrink, koji je dosada bio pomoćni biskup, imenovan je nadbiskupom u Utrechtu poslе smrti kardinala Jonga. Toj ütreškoj nadbiskupiji podređeno je svih šest ostalih holandskih biskupija. Novi pretstavnik holandskog episkopata star 55 godina, bio je prvo profesor sv. Pisma, a 1951 imenovan pomoćnim biskupom.

SV. IVAN KAPISTRANSKI

Uz 500 godišnjicu smrti branitelja Beograda 1456-23.X-1956

Sav kulturni svijet svečano će proslaviti ove godine 500 godišnji jubilej smrti ibrabrog branitelja Beograda, franjevca, sveca, diplomate i vojskovođe — sv. Ivana Kapistranskog. U nizu veličanstvenih svečanosti, koje su počele već u listopadu prošle godine, ne bi smjela zaostati ni naša domovina. Pred 500 godina boravio je i propovijedao svetac u našim gradovima Petrovaradinu, Beogradu, Zemunu. Iloku, Baču i Slankamenu. Kapistranova je obrana Beograda 1456. bez sumnje jedna od najsjajnijih pobjeda kršćanstva za očuvanje evropske kulture i civilizacije. Njegova je krasna grobnica u iločkoj samostanskoj crkvi bila nekad znamenito hodočasničko mjesto za čitavu Evropu, proslavljeno mnogim čudesima po njegovu zagovoru. To su za nas tako krupne historijske činjenice, koje vjernicima naše zemlje daju suviše razloga i pravo, da malo pobliže upoznaju život i rad ovoga svetog muža.

I

Abruci, goroviti srednjoitalski predjel Apenina, i gradić Kapestrano jest njegov zavičaj i rodno mjesto, gdje ugleda svijetlo 24.VI.1386. Otac mu je bio Aurelije Herman, štapski oficir u službi francuskog vojskovođe Ljudevita Anžuvinskog; majka Amika, kapistranska građanka. Kao najstariji među braćom i sestrama odlikovao se vanrednim pamćenjem, oštroumljem i nježnom pobožnošću. U šestoj godini života izgubi oca a u sedmoj i majku. Srećom je imao dobra skrbnika, pa je nakon osnovnih pouka i srednjoškolske naobrazbe mogao poći na univerzitetski studij u grad Perudu. Posvema se predao nauci i kreposnom životu. Od knjige ga nije mogla odvratiti vesela mladost sa svojim bučnim zabavama. Njegovi životopisci tvrde, da je u sveučilišnom gradu poznavao samo tri zgrade: crkve, univerzu i svoj stan. Kroz devet godina ozbiljnog studija postao je dvostruki doktor prava.

Čekala ga je krasna karijera. Bio mu je otvoren put u lijep i srećan život. Ubrzo je svojim velikim stručnim znanjem i besprekornim gradjanskim životom osvojio veći broj prijatelja i naklonost vodećih ličnosti, pa i samoga suverena države. Već u 27. godini imenova ga napuljski kralj Ladislav guvernerom republike Perude i sucem „Velikoga vijeća". Meser Đovani — kako su ga nazivali — nije zazirao od časti niti nepisanih propisa svoga društva, ali je svagda bio umjeren i pravedan. Mogao si je priuštiti vrlo udoban i raskošan život, koji je odgovarao njegovu položaju i dohocima. Najljepša i najimućnija djevojka u Perudi bila je njegova zaručnica.

I upravo kad je u mladalačkom zanosu htio ostvariti svoj san o zemaljskoj sreći, pred samo vjenčanje, sunovrati se s vrhunca slave u duboki ponor bijede. Politički su ga neprijatelji prijevarom izmamili iz grada, napali iz busije, uhvatili i okovana verigama bacili u smrdljivu tamnicu. Slomljena srca uzalud je iščekivao oslobodjenje. U očaju pokušao je pobjeći. Baci se s prozora visoke kule, slomi nogu, ali ne uspije pobjeći, jer nije mogao razbiti verige na rukama. U tom ga poslu uhvate stražari i ponovno ga bace u još gori zatvor. I tako se sve nade o sreći rasplinule.

Potresen ovom nesrećom učini zavjet, da će se odreći svijeta i stupiti u samostan, ako mu uspije zadobiti slobodu. To mu doista i pođe za rukom, pošto je platio otkupninu od 400 zlatnih dukata. I odmah izvrši zadano obećanje. Vrati se kući, svoj imetak razdijeli među siromahe, razvrgne zaruke i stupi na dirljiv način u novicijat Manje braće kod Perude. Kao uvjet za prijem u franjevački Red morao je natraške okrenut jašiti na magarcu u prljavom odijelu, glavu „ovjenčati" papirnatom infulom, na kojoj je ispisao sve svoje grijehe. I tako je „prošetao" perudanskim ulicama njezin nedavni namjesnik i prva ličnost republike! Razumije se, da je neotesani ulični ološ

uživao i nabacivao se na nj drumskim blatom i kamenjem derući se iz punog grla: „Eno lude! Eno budale!“ Nitko tada nije ni slutio, da će od te „lude“ postati čovjek povijesti.

Iako je sam htio služiti u samostanu kao običan brat, na zapovijed poglavara svrši teologiju i postane svećenik. U teologiji bio mu je učitelj sv. Bernardin Sienski. S njim je zajedno propovijedao kao pučki misionar uzduž Italije. Papa Martin V. imenuje ga povjerenikom za obranu od krivovjeraca koji su potkapali jedinstvo i ugled Crkve. Tako je oduševljeno i uvjerljivo propovijedao po svim gradovima od Sicilije do Venecije, te je narod hrlio do njega, da ga čuje. Gdjegod bi se pojavio, i najprostranije crkve bile su premalene za onoliku bujicu vjernika. Morao je propovijedati na otvorenim trgovima i zelenim poljanama. Radi pokorničkoga života štovali su ga kao sveca i svatko je bio sretan, ako se mogao dotaći barem okrajka njegove haljine.

U Redu se odlikovao strogim i svetim životom. Braća su ga više puta izabrala u vrhovnu upravu franjevačkog reda. Kao poglavar budno je bdio nad čistoćom redovničke stege. U tu svrhu je putovao i u Svetu zemlju. Na Istoku je ujedno radio i na ujedinjenju svih kršćana u Crkvi. Papa Eugen IV. povjeravao mu je važne diplomatske službe i i kao papin legat uspješno je zastupao interese Crkve i Svete Stolice kod knezova i vladara u Italiji, Francuskoj, Njemačkoj, Austriji, Poljskoj, Češkoj i Ugarskoj. Time je kod papa stekao mnogo zasluga, neograničeno povjerenje i velik upliv na papinski dvor. Ipak je u franjevačkoj poniznosti odbijao svaku čast i odlikovanja. Biskupska mu je čast bila ponuđena u više navrata. Njega je u svemu vodila sveta revnost samo za čast i prava Crkve.

Kao 65 godišnji starac zauvijek ostavlja svoju domovinu i apostolskim žarom vodi oštru borbu sa vjerskim otpadnicima u Češkoj. I konačno u sedamdesetoj godini života prihvaća vodstvo križarske vojne za obranu Beograda protiv osmanlijske invazije. Na državnim saborima u Njemačkoj, Austriji i Ugarskoj organizira otpor protiv Turaka. Uz pomoć Sibinjanin Janka i beogradskih građana u krvi i plamenu izvojšti znamenitu pobjedu 1456. i steče neumrlu slavu u svjetskoj historiji. Iscrpljen ratnim naporom i starošću sveto umre u Iloku 23.X.1456. Papa Aleksandar VIII. proglasi ga svetim.

(Nastavak u slijedećem broju)

Apologetska stranica

PRETPOSTAVKA O SAMORAĐANJU

Direktor: Biblija dakle, dragi Đuro, daje samo nekoliko važnih verskih istina na slikovit, ljudima onog vremena prilagođen način. Kršćanin može mirne duše zamišljati da je Bog u početku stvorio jednu maglinu ili jedan ogroman radioaktivan atom, koji je mogao u sebi kao u klici imati sve što sačinjava sadašnji svet... uključujući tu i pojavu života.

Đuro: Sasvim tačno! Katolička vera ne traži od nas da verujemo, da je Bog u stvaranju biljnog i životinjskog sveta direktno intervenisao. Može neko biti dobar katolik i misliti da je mrtva materija proizvela život. Vera nas uči — i to moramo verovati — da je Bog na izvoru svega što postoji, da je On stvorio svu vasionu, da je svaki tren oka održava i njome upravlja, tako da se ništa ne desi bez njegove volje. To je sve što moramo o tom pitanju verovati.

Direktor: Zar se tim stavom ne sukobljavate sa katoličkom tradicijom? Zar nije čuveni Pasteur dokazao da je samorađanje (generatio spontanea) nemoguća i zar se katolički krugovi ne drže tog mišljenja?

Prof. Reljić: Dozvolite da ja odgovorim na pitanje. Pasteur nije nikada tvrdio da samorađanje ne postoji ili da je nemoguće. On je samo utvrdio da na području našeg eksperimentalnog života nema nijednog poznatog primera da bi nešto neživo rodilo živo, odnosno da svako živo biće proizlazi iz živoga, i kad se radi o bakterijama. Pa i posle Pasteura nijedan naučnik nije došao do drugih zaključaka.

Stanko: Onda, kako vi objašnjavate postanak života? Vrlo smo radoznali da znamo za vaš stav.

Prof. Reljić: Pozitivno naučno taj je problem vrlo teško rešiti. Prva poteškoća sa kojom se sukobljavamo jeste ogromna vrućina od nekoliko hiljada stepeni, koja je nekada vladala na zemlji i onemogućavala svaki život. Zbog toga su neki mislili da je prvo živo seme, koje se pojavilo na našoj zemlji, došlo sa nekog drugog nebeskog tela. Meteorom bi ono palo na zemlju. Ali u vasioni vlada apsolutna hladnoća od —263°C. Kako bi seme moglo odoleti takvoj ogromnoj hladnoći? Uistinu neko semenje izdrži na ogromnim i produženim hladnoćama, na primer u tečnom helijumu. Ali ni najotpornije seme nije izdržalo na ultraljubičastim zrakama jedne laboratorijske lampe. A mi znamo da kroz vasionu u kojoj se kreću zvezde i ostala nebeska telesa prolaze vrlo jaka ultra ljubičasta zračenja koja ubijaju sve što je živo.

Uostalom, da nam je život došao sa neke druge planete, to bi samo odložilo a ne rešilo problem, jer bi tada trebalo objasniti kako je tamo nastao život.

Ima naučnika koji traže rešenje tog pitanja u drugom pravcu. Njima pada u oči razlika između živih bića i mrtve materije. Čak i kod najjednostavnijih živih bića, na pr. virusa, nailazimo na sve osobine života: hranjenje, rastenje, umnožavanje, borba za opstanak. Stalne osobine jedne vrste ponavljaju se u svima jedinkama iste vrste. Pitaju se, da li nije život samo jedna osobina materije, kada je ona organizovana na specijalan i složen način u njenom biću. Ta jedinjenja su nastala čvrstim spajanjem većeg broja prostih telesa i donela nove osobine. Na primer naša kuhinjska so je jedna kombinacija atoma natrijuma, koji je metal, i hlora koji je otrovan gas; njihov spoj daje bezazlenu korisnu kuhinjsku so. Isto tako, misle oni, ima jedan molekul belančevine jednu osobinu — život, koji se ne nalazi u njenim sastojcima naosob.

Ovi se naučnici nadaju da će jednoga dana stvoriti život u svojim laboratorijama. Oni sada rade na tome da naprave jedan molekul belančevine, koji će biti u svemu sličan onom koji se nalazi u živim bićima. Jeste, već se mogu proizvoditi produkti, koji su se dosad dobivali jedino od živih bića: ulja, masnoće, insulin, tiroksin, adrenalin. Ali smo još vrlo daleko od toga da bi mogli načiniti najjednostavnije živo biće: filtrirajući virus koji se sastoji od jedne jedine ćelije manje od jednog stohiljaditog dela milimetra. Pravi uspeh sa veštačkom ćelijom biće postignut tek tada, kad takva ćelija bude mogla da raste, da se hrani, da se množi itd.

Stanko: Treba imati poverenja u Nauku. Za srednjovekovne alhemiste je bio san obične metale pretvarati u zlato; savremena nauka je uspela da pretvara jedan elemenat u drugi. Uspelo je razbiti tajanstvenu tvrđavu atoma i pokoriti njegovu energiju; kako ne bi uspelo osvojiti tvrđavu života, što nije ništa drugo no srećno uspela kombinacija atoma. Kao što je uspelo živu pretvoriti u zlato, tako će jednom uspeti i mrtvi molekul srećnom kombinacijom pretvoriti u živu ćeliju.

Prof. Reljić: Najosnovniji molekuli u ćelijama živih organizama sastoje se, svaki pojedinačno, od nekoliko hiljada atoma sastavljenih u potpunoj nesimetriji. Ima ih barem 4 vrste: ugljen, vodonik, kiseonik, azot i često ima atoma bakra, gvoždja, sumpora itd.. Kad bi se ovi atomi, igrom slučaja, našli sastavljeni i rasporedjeni onako, kako se nalaze u jednom molekulu proteina, bila bi potrebna nečuvena sreća, slična onoj sa štamparskim slovima. Kolika bi bila verovatnoća da složim jednu debelu knjigu time da slepo uzimam slova iz jednog džaka slažući ih jedno pored drugoga?

Naučnik Charles Eugène Guye je pokušao da izradi jedan takav račun. Za siguran uspeh stvaranja jednog jedinog

molekula proteina — po računu verovatnosti — trebala bi masa materije — dobro se držite — sekstilion sekstiliona sekstiliona puta veća nego sva poznata masa vasione. Tu bi se mogle naći od prilike sve moguće kombinacije izmedju kojih bi slučaj mogao izabrati onu koja nas interesira: molekul proteina.

Ali to nije sve. Valja još utvrditi vreme, potrebno za siguran pogodak. To bi bilo — izračunato u godinama — toliko godina koliko ih beleži cifra 10 sa 243 nula pozadi, i to da se eksperimenti prave brzinom od 500 triliona puta u sekundi. Kako je naša zemlja stara tek nekih 3 milijarde godina, to bi trebalo našem igraču Slučaju još godina izraženih cifrom 10 sa 233 nule pozadi.

Kad bi neko rekao: slučaj je uspeo u prvim pokušajima oko stvaranja jednog živog molekula, bila bi to neverovatna sreća. Ali jedna živa ćelija sastoji se iz miliona živih molekula. Nauka mora dakle priznati na svom vlastitom terenu poraz. Treba nešto nepoznato, jedno „čudo" iz jednog sveta koji je prevazilazi. Iskra života — prema rezultatima nauke — dolazi samo od živoga.

Đuro: Pretpostavimo da će jednog dana ljudi ostvariti život iz mrtve materije. Oni time neće učiniti ništa drugo nego otkriti jedan zakon čiji je stvoritelj sam Bog, zakon po kojem može mrtva materija u određenim uslovima, proizvesti jednu živu ćeliju, koja je sposobna da raste i da se množi. U svemu tome nema ništa što bi moglo pokolebati moju veru. Kršćanin može slobodno misliti da je Bog dao materiji moć da proizvede, kada uslovi sazreju, prvo živo biće. To bi samo uzvisilo Božju veličinu.

Aco: Kao što se ja divim malom semenu koje ima u sebi moć da jednog dana postane drvo sa ogromnim granama punim cvetova i plodova, tako bi se isto tada divio neizmernoj moći Božjoj koja je stavila u mrtvu prirodu tu mogućnost da jednoga dana oživi i postepeno postane ono što sam ja sada: čovek.

Đuro: Toma Akvinski je mislio, kao toliki njegovog doba, da crvi i insekti nastaju iz truleži i prljavštine. Da bi on danas živeo, možda bi on još uvek ostavio teoretičnu mogućnost da nešto živo nastane iz neživog.

Na svršetku vam skrećem pažnju još na jednu stvar. Priroda neće imati nikada mogućnosti da primeti postanak života, isto tako kao što ne može zabeležiti dolazak ljudske duše u času začeća niti njen odlazak u času smrti. Mi zapažamo živa bića i razlikujemo ih od mrtvih; možda ćemo ih jednom moći i proizvoditi u laboratorijama; ali život sam ostaće nam sakriven, jer njegova suština nije više predmet opipljivih eksperimenata. — Zbog toga se ovde kršćanin razilazi sa materijalistom koji bi nameravao objasniti život samim fizičko hemijskim silama materije.

Prof. Reljić: Materijalista se ruga našoj veri u Boga, ali i on sam pokazuje isto tako jaku veru u Nauku, — i što je čudnije — bez ikakvih naučnih dokaza u onoj stvari o kojoj smo raspravljali. U suštini njegovo uverenje počiva na njegovoj ljubavi prema idolu Nauke odnosno na mržnji prema Bogu. Daleko od toga da bi njegov stav bio rezultat nauke.

SVIJEĆNICA

Zamisli se, Gospodine,
nad onima, koji bez svijetla hode!
Tamne su njihove godine.
Crni su za njima putovi.
Crne su pred njima vode.

Sklapa im oči teret srebra bijela;
oslijepio ih žar kovanog zlata.
Magla im je u pogledu od pića;
mrak sna ih guši nakon bogatih jela.
Zatvorena su njima sunčana vrata.

Oni ne vide više
one kojim će pomoći,
a kroz njih bi sebi pomogli.
Pošalji zvjezdane kiše
u njihove sebične noći,
da otvore oči i srca,
da bi sjaj gledati mogli!

Smiluj se, Gospodine,
ljudima utonulim u dobra
ovog trenutnog svijeta!
Nek umre u njihovoj duši
slijepa i hladna kobra
još ove godine,
Svijećnice ove!
Nek poput plamenog cvijeta
ljubav i svijetlo ozare
njihove živote nove!

KATOLICI U RUMUNIJI

„Rumunska duša — rastrgana" glasi naslov knjige koju je izdao u Parizu 1955 p. Gherman, svećenik katoličkih Rumuna u Parizu.

Glavni podaci o progonstvu Crkve. Do 1945 bilo je u Rumuniji blizu 3 miliona katolika ili 20% sveukupnog stanovništva, od kojih 1,250.000 katolika rimskog obreda sa pet biskupija a 1,600.000 katolika istočnog obreda sa isto pet biskupija, koje su se lepo razvijale. Imale su dovoljno svećenika, cvatuće škole, jake redovničke kongregacije i bogatu štampu. Zbog toga bilo je izvesne zavisti od strane drugih verskih pripadnika. Režim je izrabio tu animoznost i počelo se napadima u štampi i radiju protiv katolika istočnog obreda. Nema sumnje da je bila umešana u tu kampanju i Moskva, jer je moskovski patrijarh Aleksije u junu 1947 posetio Bukurešt.

Napadalo se papu da je napustio liniju Kristovu te je postao ratni huškač za račun Amerikanaca. Tako su 19 jula 1947 jednim dekretom ukinuli konkordat iz 1927 godine. Onda je brzo došlo: 3 avgusta bile su zabranjene privatne škole. Odgoj postaje monopol države, jer se valja boriti protiv misticizma, predrasuda i sujeverja: naredni dan izlazi dekret ministra kulta da moraju sve konfesije predložiti nove statute koji treba da su u saglasnosti s novim uredbama.

Biskupi su jednodušno protestirali, ali uzaludno. Katolici istočnog obreda bili su optuženi da razjedinjuju rumunski narod. Novi pravoslavni patrijarh, štićenik režima, Justinijan Marina izdao je parolu: ujedinjenje s nacionalnom crkvom, nosiocem starih tradicija.

400 delegata bilo je privedeno u Kluž, gde je proglašena unija sa pravoslavnom crkvom. To se desilo putem terora. Mnogi su svećenici i iz zatvora dovedeni, drugi silom sa parohija. Onemogućeno im je da slobodno izraze svoje mišljenje. 3 oktobra 1947 u Bukureštu u velikoj sali svetog sinoda proklamovana je „unija".

Msgr Gerard Patrik O'Hara protestirao je kao i celokupan katolički episkopat. Ništa. 1 decembra zvanično je poništena crkva katolička istočnog obreda, sve imanje izručeno je u ruke pravoslavne crkve. Svi redovnici i svetovni svećenici, koji se nisu poklonili i prešli u pravoslavlje, internirani su, zatvoreni, ukoliko im nije pošlo za rukom da pobegnu te se kriju.

Narod se bunio. Bilo je teških scena pred crkvama gde se goloruki narod suprostavljao oružanim snagama režima. Kako bi izbrisao razliku, patrijarh je postavio za biskupa jednog otpalog svećenika imenom Teofila, kako se je zvao onaj episkop koji je godine 1698 izvršio uniju s Rimom. Verni svećenici su bili zatvarani i osuđivani na prinudne radove. Poneki su se krili i potajno vršili bogosluženje.

S katoličkom Crkvom rimskog obreda bilo je teže i zato drukčiji postupak. Prvo su odbili statut kakav su predložili biskupi. Od 46 članova odbili su 42. Broj biskupija smanjili su od 5 na 2. Ostala tri biskupa su zvanično skinuli s položaja. Režim je nastojao da osnuje crkvu nezavisnu od biskupa i od Rima. Zatvorili su ona dva biskupa koji su još ostali na svojim službenim mestima, pozvali svećenike na sastanak u Targu Mures da se priključe Stokholmskom apelu za svetski mir te da se rumunska katolička crkva organično uključi u demokratsku narodnu republiku Rumuniju. Sastavljen je „komitet katoličke Akcije", koji je izradio projekat kojim se crkva podređuje državi. Članovi tog komiteta bili su ekskomunicirani od Kongregacije sv. Oficija. Kao odgovor na to vlada je sve katoličke biskupe zatvorila, inscenirala jedan izdajnički proces te isterala papinog nuncija iz zemlje u julu 1950.

Bilanca progonstva do kraja januara 1953: od svih 12 biskupa obaju obreda trojica su umrli u zatvoru, trojica su umrli na slobodi, ali od posledica rđavog postupanja u zatvoru. Sve župe katoličke istočnog obreda nalaze se u rukama pravoslavnih, jedna četvrtina svećenika nalazi se u zatvoru ili na prinudnim radovima, 300 crkava latinskog obreda oduzeto i promenjeno u druge svrhe. Vernici bez redovne hijerarhije, izbegavali su otpale svećenike koji su se priklonili režimu. Sve škole, sve dobrotvorne ustanove, sva štampa oduzeta. U godini 1954 još su dva biskupa umrla i Bogu ugodni Vladimir Chica preminuo je u zatvoru.

MAJČINA MOLITVA

Po brijegu koji je sada obrastao gustim žbunjem i drvećem, a uz kojega se je teško penjati čovjeku sa ravnice, stupala je umorna žena, koja je još prije zore krenula sa krunicom u ruci, s ciljem da pohodi Onoga, koji joj je davao nadu da će njena želja biti ispunjena, da će joj konačno osušiti suze s njenih nakvašenih obraza, jer On je i došao na svijet radi postradalih i ispaćenih. Jest. Nosila ju je samo njena čvrsta vjera u svoga Spasitelja. Stupala je lagano i tiho izgovarala: „Isuse krvlju obliveni, Isuse nemilo bičevani, Isuse trnjem okrunjeni, smiluj se!".

I dalje bi nastavila podaleki put promatrajući dobrog Spasitelja koji je došao radi spasenja čovječanstva.

Pokatkad bi se trgla iz svog razmišljanja, pogledala da je put još prilično dug, a ona je rad da stigne u granuće sunca, jer onda će joj biti najzgodnije uzdići srce svoje Visećem na križu i reći svoju želju, izjadati Mu se, Njemu Spasitelju, koji je došao na svijet da pomaže nevoljne.

Korak po korak i evo je već u blizini. Tu je Kalvarija. Ona zastane. „Ne", reče žena „nisam dostojna da pridem blizu". „Najprije da se ispitam: Jesam li kadgod zatajila Krista i svetu vjeru? Ne, nisam. Jesam li ljubila Krista i u svojim najtežim časovima? Jesam. Jesam li još pravi vjernik i vjerujem li čvrsto? Jest, vjerujem. Vjeru'em u Tebe i ufam se u Tebe, raspeti Kriste!"

Pokroči pred mramorni križ, i pade na zemlju, koju je pokrivala orošena trava i nije pazila na svoje haljine, već je grlila podnožje križa i ječala. „Ne gledaj na grijehe Oče", šaptala je, „već me pomozi u nesreći, koja je zadesila moje milo

čedo, jer Ti jedini znaš, kolika je bol majčina srca, a Ti jedini možeš pomoći. Pomozi mi! Ne daj, mili Oče, da mi jedino dijete ostane bez ruke, ozdravi je, Ti to jedini možeš ako hoćeš!" I još je dugo molila i duhovno razgovarala sa svojim Stvoriteljem, a onda je otvorila molitvenik i molila o muci i smrti Spasiteljevoj. Fogledavala je češće na viseći kameni lik Isusov, a Ovaj ju je potsjećao na strašnu tragediju, koja se odigrala prije 1922 godine, gledala ga je svega krvavog, izmučenog, gledala je i Njegovu tužnu Majčicu kako stoji i gleda svojim majčinskim očima drago joj Dijete u teškim mukama, koje su Mu ljudi zadali, a On je za njih samo dobro činio.

„O Majko rastužena i teško ražalošćena, moli Svog Sina, neka se smiluje mojemu čedu, mojem jedinčetu!„

Dok se ovo odigravalo, požrtvovni liječnici u bolnici bili su mnogo zabrinuti, što da urade sa rukom mlade djevojke, slomljenom, gotovo otkinutom u laktu. Puls ne radi već par dana. Što sada?

Žena, medutim sva okrijepljena utjehom, nakon dulje molitve — ustane. Nikog nije bilo u blizini, jedino su cvrkutale sitne ptičice i ispunjavale jutarnju tišinu svojim umilnim pjevom. Žena je žurila, vraćala se je u gradić. Već je bilo 8 sati, trgovine su bile otvorene, svatko se žurio za svojim poslom. No ožalošćena mati je prolazila ulicama kao da oko nje ne vrije svakdanji život, samo se u njoj budila nada da će joj dijete ozdraviti.

„Zar nije Isus rekao," mislila je, „samo tražite, i naći ćete, samo kucajte i otvorit će Vam se!". Već je bila pred bolničkim vratima, gdje od tuge i bola poče gubiti svijest. Zajecala je i imenom dozivala svoje dijete. „Da li joj je spašena, ili je odrezana ruka?" Pojuri kroz hodnik ne obazirući se ni na kog, niti ne pomišljajući, ne će li je tko god zaustaviti. Kao mahnita je jurila i zaustavi se na samim vratima sobe br. 10. Odškrinula je vrata svojom drhtavom rukom i ugledala svoje čedo, s obraščićima, koji su se žarili od temperature. Spuštenih vjeđa snivalo je majčino čedo san nad' i pouzdanja. I ostalim bolesnicima se oči napuni' suzama. Prizor je bio dirljiv. Tješili su majku toplim saučesnim riječima. Djevojka se probudi i ugleda majku. Nježno prošapće: „Ne boj se majko, bit će dobro. Puls je proradio i opasnost je minula. Liječnici su i sami iznenađeni uspjehom. Majko, ja ću imati ruku!" Mati sva sretna i ganuta pade preko kreveta i kroz plač radost je kvasila suzama bijeli pokrivač. Dijete je bilo spašeno. Molitve su bile uslišane. Krist se je smilovao i pomogao je.

Već nakon 20 dana stajale su i mati i kćerka u crkvi i moleći se tiho plakale od radosti, cjelivajući rane Spasitelja na križ Raspetoga, u znak zahvalnosti za ozdravljenje.

Uključenje Malte u Britaniju pretstavlja i verski problem, izjavio je nadbiskup Malte Msgr Gonzi. U Malti su javne škole vodene u katoličkom duhu. Malta ne poznaje razvoda braka. Nadbiskup se boji, da bi uključenje Malte pod Britaniju donelo njegovom ostrvu duhovnu štetu.

VIDELA JE KAKO JE PALA ATOMSKA BOMBA

Najslavnija japanska filmska glumica zove se Rieko Sumi. Za posledniih 8 godina izbila je na prvo mesto. Rieko Sumi je imala svojevrsnu potresnu prošlost. Ona je jedina ostala na životu od svih iz katoličke misiske škole u Hirošimi. Videla je kako je 8. avgusta pala atomska bomba. Upravo onog dana bila je nešto bolesna te je ostala kod kuće. To ju je i spaslo. Kad je pala bomba, devojčica Rieko sedela je zajedno s majkom u sobi. Kad je došla k svesti, ležala je u bašti. Od kuće nije se ništa videlo, ona je potpuno iščezla. Rieko je imala iznad oka malu ranicu — drugo ništa.

I njena je majka ostala na životu. Rieko Sumi je želela učiti muziku te se upisala na muzičku školu u Osaki. 1947 g. grad Hirošima priredio je „mirovni dan" na uspomenu na atomsku katastrofu. Među preostalima nastojali su izabrati devojčicu „Miss Hirošima", da bi kazala nekoliko reči iz sećanja. Nije se radilo o kakvom natjecanju u lepoti. Izbor je pao na Rieko Sumi. Mlada nežna devojčica s tužnim očima izgledala je potresno lepa, kad je polagala cvatuću grančicu od badema na spomenik. Jedna japanska filmska kompanija upozorena je bila na Rieku. Dali su joj glavnu ulogu u dokumentarnom filmu „Atomska bomba pada na Hirošimu". Svoju ulogu igrala je odlično, osvajajuće, tako još nikada nije stajala pred filmskom kamerom. Stavili su joj ponudu da ostane u filmu, ali ona je to najpre odbila. Kao pobožna katolikinja mislila je da zvanje glumice nije za nju. Majka ju je medutim savetovala neka prihvati pogodnu ponudu. Prodale su neke dragocenosti za Riekino školovanje.

Mlada lepa „Miss Hirošima" odputovala je u Tokio i učila najpre školu za glumce. Njen prvi javni nastup bio je u tokijskom dramatskom pozorištu. Onde je igrala Rieko u „Sea of Eden" glavnu ulogu.

Onda se tek osetila dorasiom da se primi [illegible] velikih uloga u filmu. Japansko filmsko preduzeće uložilo je 14 miliona jena u moderni film „Žena i sekretarica". Rieko je igrala ulogu mlade sekretarice, koja voli svoga šefa. „Bilo je to za me vrlo teško, jer ja još nisam nikada bila zaljubljena", govorila je. „Zato sam ja ponovo i ponovo gledala u Tokiu film Ingrid-Bergmann-moj veliki uzor."

Rieko je preko noći postala slavna. Odmah je dobila glavnu ulogu u filmu „Iznad planina", koji je imao u Japanu najbolji uspeh. Rieko stoji danas na vrhuncu rangliste japanskih filmskih zvezda. Holivud joj je stavio već razne ponude. Mlada „Miss Hirošima" je uvek još ozbiljna mlada devojčica, koja posećuje svaki dan svetu Misu. To da je preživela atomsku bombu, ona još uvek smatra pravim čudom. Ona je jedina „Miss", koja se nije nikada pokazala u kupaćem kostimu, nikada uzela učešća u takmičenju za lepotu i za koju je „Miss Hirošima" počasni naslov.

(Prema beleški u Katholischer Digest, Nov. 1955. str. 26—27.

SLIKA ČISTILIŠTA

(Nastavak)

4

— Vele da je bolje, u selu, neka gospodica koja je došla iz grada i nastanila se kod seljaka, — pripovijedao je brbljivi slikar skakućući oko raspetog platna i lupkajući po njemu kistom. Paletu sa bojama držao je visoko, skoro u visini glave i bilo je pravo čudo kako ga poslije jednosatnog slikanja ruka nije nimalo zaboljela.

— Hm! — rekao je pjesnik čitajući jednu novu povijest filozofije, koja je bila loše pisana i išla mu na živce isto toliko koliko i slikarevo brbljanje. Ali je sjedio, na izgled, vrlo mirno i čitao, na izgled, također vrlo mirno.

Slikar je slikao njegov portret kako sjedi i čita. Mislio je pri tom:

„Čekaj, umišljeni stihoklepče! Vidjet ćeš tko sam ja! Lajao si okolo da su na mojim slikama boje dosta dobre, ali da ne umijem crtati! Da nemam niti jedno dobro skraćenje, ni jednu sigurnu proporciju! A nisi bio vidio upravo ni jednu jedinu moju sliku tada, kad si to izvolio okolo lajati!... Sad ću ti pokazati ja — kako slikam! Na tvojoj osobnoj, veleštovanoj, umišljenoj kreaturi! Eto!..."

A na glas je govorio:

— Još nisam imao ovako dobrog modela! Vi ste upravo idealni za portret, gospodine Zenon! Toliko izraza, toliko unutrašnjeg života se otslikava na vašem licu...

— Vi hvalite mene, jer ste zadovoljni portretom, — odgovorio je pjesnik. — A u svemu je zasluga — samo vaša, jer ste veliki majstor!..

U sebi je mislio dok je izgovarao te riječi:

„Moram trpjeti tvoju gnjavažu, jer si mi dopustio da ostanem u toj kući koju si zakupio klipane! A taj tvoj nemogući portret neću pokazati nikom živom! Takva mazarija! Kad bude gotova svakako će ličiti na brzu fotografiju na sajmovima, još k tomu ofarbanu kričavim farbama kao za cirkuski plakat! Fuj!..."

— Volio bih ipak znati tko je ta gospodica u selu, — ponovo je progonila ista misao slikara.

— Idite, pa pogledajte! Možete je i portretirati, — nasmija se Zenon. — Samo meni dajte mira! Ja sam došao ovamo da malo odahnem od svih gospodica koje poznajem...

A istog trenutka je pomislio samo na jednu. I potvrdio samom sebi da se ove riječi na nju nikako ne odnose.

5

Dama nepomičnog lica ipak se nasmiješila. Bio je to strašan osmijeh. Uglovi usana u odmjerenom grču pomakli su se prema dolje za tren, za dva trena i bilo je gotovo. Opet je maska njezinog lica bila mrtva kao nepomično lice kipa od voska. Tako se ne može načiniti ni jedna bora na licu. To je važno. Sve drugo je bez vrijednosti.

Njezina prijateljica, gospoda Sofija je kazala:

— Ipak je najljepše ovako sjediti u salonu i piti čaj i razgovarati. Sve drugo je postalo dosadno. Koncerti su sve lošiji. Premijere nisu zanimljive, sve već znam napamet, modnih revija nema, a i kad ih ima, sve sam to već vidjela u modnim listovima, zar ne? Filmovi su upravo bijedni! Već dva puta sam izišla na polovici filma van, jer sam htjela poludjeti od dosade. A knjige čita i previše moj muž da bih i ja smjela čitati! Profesorske žene su tako site knjiga da ih nisu kadre ni uzeti u ruke!... Što veliš ti?...

— Dosadno, dosadno, — potvrđivala je prijateljica. — Uvijek strepim da bih mogla oboljeti od dosade...

Šutjele su zatim, pile čaj, grizle polagano keks premazan čokoladom i gledale u prazno. Onda se malo zasvijetliše prijateljičine staklene oči i ona reče:

— Ti i ne znaš što se sve dogodilo!... Ipak nije svuda oko nas mirno more! Zenon je nestao iz grada. Jedan mladi slikar je nestao također. Nestao je Viktor. A nestala je i Julija, nazvana „Tužni anđeo"...

— Što veliš ti na sve ovo? — oživjela je odjednom gospoda Sofija. — Pa to je jako čudno! O Viktoru i Juliji se govorilo da često idu ulicom skupa. Valjda su skupa i pobjegli. Ali ne razumijem šta znači kad slikari i pjesnici u početku gradske sezone — napuštaju grad! Što veliš ti?...

Prijateljica nije znala što bi rekla. One obadvije nisu znale što bi počele. Vrijeme im je prolazilo da bi prošlo! Nisu imale brige, ni rada ni misli koje nisu misli, ni osobnog života. Tuđi život bio im je misao i briga. Kako je neodgovorno nemati osobni život i tuđe živote lako prebacivati preko jezika po svojoj volji i za svoju zabavu Kako je to neodgovorno i lako. I na kraju opet — dosadno!...

6

— Poslužiват ćeš u školi. Neće ti biti zlo, — rekao je Severin Valentu. — I odbaci već jednom glupu misao da moraš Bartolu zakrenuti vratom! Nije on ukrao tvoj krov nad glavom. Sam si mu ga donio na ruke. A od njega si za to primio jezero vina kroz tolike godine...

— Jezero vode, — gundao je Valent. — Zašto mi nikad ne vjerujete da sam okraden, prevaren, orobljen...

— Jer znam da si se dao orobiti. To se nije dogodilo Antonu sa Crnog brijega ni Ivičinu ocu. Pa ni jednu moju plaću nije Bartol imao prava zapljeniti. Ostani ovdje i budi tih kao riba! Kad veliš da si se toliko nagutao vode!...

Severin je ostavio Valenta, nijemog kao ribu, zamišljenog. Nije uopće bio siguran hoće li ga naći kad se bude vratio natrag. No, sad više nije

htio misliti na Valenta. Ako se njegova tvrda glava opet pomuti od bijesa i vina, on će ga već naučiti. Ali sad izgleda da je sve pošlo na dobro, pa se može dogoditi da tako i ostane..

Koračao je blatnom listopadskom cestom. Šume na brijegu s lijeve strane bile su već dobro nagrižene jesenskim mrazevima i kišama. Livade su utonule u lokve i smeđu boju mokre zemlje. Horizont se magleno spuštao do polovice brda i dodirivao polja u daljini. Nebo je svijetlilo sivinom.

Severin je hodao zagledan u tle pred sobom. Išao je prema liječilištu da posjeti svoga malenog đaka, koji je obolio i liječi se tamo gore, u kući sa bijelim kamenim stubovima, nekadanjem barunskom dvorcu.

Tek što je dospio do ivice borove šume oko liječilišta, čuo se oštar ženski glas:

— Idite! Idite! Ja vam nisam odgovorila na pismo. Ne želim vidjeti nikoga! Ne želim govoriti s vama! Oh, idite!..

— Julija, dijete, smilite se... Ja vas vrlo dobro razumijem. Vama je teško nakon svega.. — čuo se glas muškarca.

— Idite! Idite od mene!..,

— Zar sam vam nešto skrivio? — pitao je muški glas vrlo nježno i sa prijekorom.

— Niste, niste! Pa ni onda, kad ste došli na mamin poziv da bi proučili moju dušu! Vjerujte, ni onda se nisam na vas srdila. Ali sad ne želim sresti nikoga iz starog društva. Nijednog znanca, nikoga! Pa ni vas, oprostite!...

Potrajala je stanka. A onda je njegov glas zvučao čudno, kao u povrijeđena djeteta:

— Vi dobro znate, Julijo, da ja ne trčim za vama. Ja nijesam nikada trčao ni za kojom ženom...

Severin se približavao između stabala. Muškarac mu je bio obrnut leđima. Zamijetio je da je to čovjek odjeven sa napadnom elegancijom i da ima prosijedu kosu. A djevojku je vidio licem u lice. Bila je to sitna, mršava, ružna, sa velikim očima „Bolesnica iz liječilišta" — pomislio je odmah. — „Umrijet će za tri dana, pa što je onda ovaj čovjek muči? Što ne ode, kad ona to uporno zahtijeva od njega? Valjda mu je jasno da iz nje govori fantom groznice? I posve je ludo od njega što je ne pusti na miru!"

Pogled djevojke, koja se iznenadila ugledavši nekog nepoznatog čovjeka, upozorio je prosijedog muškarca. On se okrenuo. A onda je rekao nasmiješeno na pola u šali:

— Kad ste tako okrutni, ostavit ću vas u društvu ovog nepoznatog čovjeka, koji prolazi...

— On će otići svojim putem, a vi me ostavite, molim vas...

Ovo je prosijedog čovjeka očito uvrijedilo. On se srdito okrenuo i bez riječi počeo udaljavati. Djevojka je stajala na mjestu. Severin se zaustavio.

— Hoćete li da pozovem nekog iz liječilišta?— upita on djevojku.

— Ne treba, — odgovori ona. — Ja ne idem gore. Idem u selo. Tamo stanujem. Hvala vam...

Gledala ga je bez povjerenja. Činilo se kao da će poći, ali nije pošla. Upitala je.

— Jeste li vi iz liječilišta?

— Ne, nisam. Ja sam učitelj dolje, u selu.

Pogledala ga je još jednom. Povjerovala je odmah. A tada se sjetila da je Viktor jednom spomenuo svojeg prijatelja u selu. Tko zna u kojem selu?! Pošla je stazom niz brijeg. On je pošao za njom.

— Gde stanujete? — pitao je.

— Kod Prahinovih.

— Otpratit ću vas donde. A onda ću se vratiti u liječilište. Jedan đak je bolestan. Pohodit ću ga...

— Imate li prijatelja Viktora? — zapita ona odjednom i pogleda ga strogo.

— Imam, — odgovorio je. — On živi u gradu. Nemam dugo nikakovih vijesti od njega...

Vidjela je da njezino pitanje ne ostavlja na njega naročiti utisak. Samo ju je pogledao sa malim čuđenjem.

— Poznajete li ga i vi? — upitao je kad je ona slegnula ramenima, a onda pošla dalje.

— Poznajem. O tome ćemo razgovarati drugi put.

On je išao za njom. Ona se nije okretala. Odozgo, sa brijega pratio ih je pogledom elegantni čovjek prosijede kose. Sve dok se nisu rastali dolje, u podnožju, pred Prahinovom kućom. A kad je vidio da je djevojka ušla u kuću i da se mladić vraća uz brijeg, otišao je iz borove šume.

— Nastavit će se —

MOLITVA

Volim Te, Bože moj, jer si Otac svju
ljudi i svi su oni po Tebi moja braća.
Volim Te, jer Ti voliš sve, dobre
i zle, dajući svima darove života,
da zli bi postali dobri, dobri bolji,
po ljubavi sve više nalik na Tebe,
koji si sam sva Ljubav.

Molim Ti se, Bože, da me podržiš u
saznanju, kako si dobar i meni i
bratu i pšeničnom klasju i lanu
i ptici i gorskom izvoru.
Molim Te, Bože, da Te uvijek volim.

IZ KATOLIČKOG SVETA

Katolička Crkva u Burmi broji oko 150 000 vernika. Medju njima radi 232 svećenika, od kojih je 58 domaćih. Za dve godine bila su posvećena dva domaća burmanska biskupa. Ove godine će euharističkim kongresom proslaviti stogodišnjicu kako je bio obnovljen misiski rad. Kongres će se održavati u Rangunu od 2—5 februara. Već se vrše potrebne priprave. Bombajski kardinal Gracias voditće glavne svečanosti. Računa se na dolazak oko 30 biskupa iz Indije, Pakistana, Cejlona, Sijama, Malaje i Filipina. Na hiljade katolika doći će iz udaljenih provincija koristeći 50% popusta na vozovima i lađama koji je odobrila burmanska vlada. Kao priprave na svečanosti obavljale su se po nekim župama mandalejske biskupije pučke misije, koje su držali misionari i domaći svećenici.

Pomen za kardinale. Kardinali: Bruno, Guevara, nadbiskup iz Lime u Peruu, Jong, nadbiskup iz Utrechta i Innitzer iz Beča umrli su u poslednjoj godini dana. Svečano se obavio za njih u Sikstinskoj kapeli Requiem, kako je to već običaj. Pošto je bio Papa otsutan, to je apsoluciju izmolio kardinal— dekan Tisserant. Sada su na životu 62 kardinala, od kojih je 21 Italijan.

Kršćanski sindikat u Nemačkoj. Iz zajedničkih sindikata, u kome su bili učlanjeni radnici svih svetovnih naziranja, istupili su neki katolički i protestantski članovi i osnovali kršćanski sindikat, kako bi mogli jače naglašavati poštivanje kršćanskih principa. Katolički episkopat je u načelu saglasan s tim korakom, ali želi da se ta operacija izvrši što mirnije bez optuživanja i srdžbe.

Italijanski katolički učitelji slavili su u novembru prošle godine 10 godišnjicu svog udruženja. Tom prigodom bilo ih je skupljeno u crkvi sv. Petra 10 000. Papa ih je potsetio što mora da bude kršćanski učitelj, što mora da zna i da uči i kako treba voditi Kristu rečju i primerom učenike koje su im familije poverile.

Zabrana. Kongregacija sv. Oficija stavila je na spisak zabranjenih knjiga 8 juna 1955 g. knjigu vodje poljskih progresivnih katolika grofa Boleslava Piasecki-a „Zagadnienia Istotne" (Temeljna pitanja). Istovremeno zabranjen je i vodeći časopis ove političke struje „Dzis i Jutro" (Danas i sutra).

Više misiskog osoblja — preka potreba Afrike U svim misiskim izveštajima iz centralne Afrike zapaža se isti refren: novih misionara nam dajte! Dosadašnji priliv evropskih misionara je nedovoljan; domaći svećenički i redovnički naraštaj je premalen, a potrebe su iz dana u dan sve veće. U Kongu je preko polovine misionara zaposleno u školama, tako da ne mogu obavljati potreban pastoralni rad. Najveću konkurenciju katoličkim misijama pretstavljaju muslimanske misije. Od 1931 godine broj se muslimana u Africi udvostručio. Već su pridobili 40% crnaca za islam, koji se prikazuje čoveku crne rase kao najlakši put do kulturnog i socijalnog napretka.

Severni Viet Nam. Prilikom slobodnog opiranja stanovništva da ostane pod komunističkim režimom Ho Ši Minha ili da se preseli u Južni Vietnam, dešavale su se i takve neurednosti, da su muškarce pustili a žene i decu zadržali ili obratno i tako je bilo preko 3000 familija rascepanih. U Severnom Vietnamu je posebnim dekretom zagarantovana sloboda veroispovesti i rada verskim zajednicama, ali ima puno ograničenja. U svemu je konačna odluka prepuštena lokalnim komitetima, tako da je stvarna sloboda vrlo malena, ukoliko se još može tako nazivati.

Islamu pripada oko 360 miliona stanovništva na zemaljskoj kugli. Najviše ih ima u Pakistanu, Indoneziji, SSSR, Turskoj, Egiptu, Nigeriji. U Africi se islam 10 puta brže širi medu crnačkim stanovništvom nego kršćanstvo. Na deset pomuslimanjenih dolazi jedno krštenje.

Socijalni i verski problem Indijanaca i Crnaca u Južnoj Americi. Računa se da ima među 100 miliona stanovnika ovog kontinenta blizu 10 miliona čistokrvnih Indijanaca i isto toliko čistokrvnih Crnaca, koji kulturno i ekonomski stoje vrlo slabo. Skloni su revolucionalnim idejama, naročito zbog toga što imaju gotovo prirođenu odvratnost prema belom čoveku, u kome gledaju svoga ugnjetavača. Crkva ima težak zadatak da ih kulturno podigne te im u svakom pogledu pomogne.

Liturgijski kongres u Münchenu. Od 29. avgusta do 1. septembra 1955 održavao se drugi nemački liturgijski kongres u Münchenu gde je bilo skupljeno oko 20 biskupa i opata, oko 1 500 svećenika iz Nemačke i 13 drugih zemalja. Nešto je bilo i laičke elite. Glavni predmet raspravljanja je bio: Kako pridobiti verni narod, koji dolazi u crkvu, za što aktivniju saradnju kod svete Mise. Kod tog pitanja se naglašavala potreba za dobru katehezu i pouku o liturgiji. Kazano je bilo da samo uvođenje narodnog jezika u liturgiju nipošto ne rešava glavni problem saradnje. Stalo se na stanovište da valja, u okviru već danih uputa u enciklici „Mediator Dei" i danih dozvola, aktivirati saradnju naroda. Na kongresu se govorilo i o pastorizaciji u diaspori i o moljenju brevijara.

Papa je primio u audijenciju u Castel Gandolfo kralja Muami Karla Mutara iz Ruande i njegovu suprugu. Kralj i kraljica oboje su katolici. Kralj Muami je tom prigodom poklonio svetom Ocu skupoceni turban ukrašen finim perom i dragim kamenima kao znakom kraljevske vlasti. Takav turban poklanja se vrlo retko i to jedino krunisanim glavama.

Vatikanska karitas vrši sada u zimskim mesecima veliku dobrotvornu akciju u Italiji. Jedan milion i po familija primaju svakih 14 dana po jedan paket sa hranom koja prestavlja trećinu potrebne hrane za jednu petčlansku familiju. U ovu akciju će biti utrošeno 11 milijardi lira.

U Holandiji se na želju episkopata i po posebnoj poruci već pokojnog kardinala Jonga raspustila katolička narodna partija i ujedinila se s katoličkom pučkom partijom. Jedna grupa katolika nalazi se u socijalističkoj partiji; radi se na tome da se i ova priključi katoličkoj pučkoj partiji.

Pet mladih svećenika redemptorista iz samostana Gars na Innu otišlo je za Kagošimu u Japan. 20. novembra 1955 svečano su se oprostili iz Münchena te otišli u Rim da dobiju od Pape blagoslov. 3. decembra su se ukrcali u Genovi na lađu koja će ih za 7 nedelja prevesti u Japan.

Putujući misionari kod svetog oca. 22 oktobra 1955 Papa je primio u audijenciju jednu grupu nemačkih svećenika koji službuju medu raštrkanim katolicima, prognanicima s Istoka: oni posećuju ove prognanike autobusima, u kojima je smeštena i kapela. Dve motorizovane kapele pretstavljene su bile Papi. Papa je pohvalio rad ovih svećenika i bodrio ih neka izdrže. Pohvalio je ujedno i velikodušnost Holanđana i Belgijanaca koji su mnogo doprineli nabavci tih aparata.

Umesto duvana — pomoć katoličkim školama. Slavni francuski general Leclerc koji je 1947 poginuo u jednoj nesreći, bio je vrlo religiozan čovek. Među raznim papirima pronašli su u njegovoj novčarci mali omot s komadićem papira na kojem je stajalo napisano: „Ovo je moj novac. Prištedio sam ga kod duvana i odredio za katoličke škole." Suma nije velika, ali mnogo vredi samo dricanje kojim je ovo inače neznatno dobro delo bilo skopčano.

Lep primer. Indijski misionar Pavle Bernik posetio je prošle jeseni svoje poznanike u Koruškoj. Tom prigodom održao je misisko predavanje u slovenačkoj župi Sele. Posle predavanja vernici su odlučili da će školovati jednog indijskog bogoslova, što znači da će platiti sve troškove za jednog bogoslova u toku njegovog školovanja. Izrazili su želju da bi posle mlade mise njihov štićenik posetio njihovu župu.

Film o Lurdu. U Francuskoj su izradili nov film o Lurdu. Georges Rouquier, već poznati filmski režiser, vodio je taj film. Deli se u tri dela. U prvom je prikazan rad Lekarskog ureda i daju se svedočanstva trojice ozdravljenih: gde Frételle, kolonela Pelegrin i devočka Françis Pascal, danas već 21 godišnjeg mladica. U drugom se delu prikazuje jedan dan u Lurdu sa svim njegovim tipičnim pojavama. Taj deo je najimpresivniji. U trećem delu prikazana su dva čuda. Najpre nastupa bolesna žena sa tumorom u glavi, i onda druga, slepa i glavonema. Jedna ozdravi u kupatilu, a druga za vreme procesije. Smatra se da je taj film vrlo dobar.

Poklon caru Hajle Salasiju. Papa je poslao preko svoga legata Msgr Martine, prilikom jubilejnih svečanosti u Adis Abebi, svoju sliku u srebrnom okviru, dve zlatne medalje za cara i caricu te veliko naučno delo o svim koptskim i etiopskim rukopisima koji se nalaze u vatikanskoj biblioteci u četiri sveska, koje je izdala Kongregacija za istočne crkve. Car je bio mnogo obradovan tim poklonom, toplo se zahvalio i zažeieo da vidi kardinala Tisserant-a koji je prisustvovao njegovom ustoličenju pre 25 godina.

Otkovana sloboda. Rimokatolički biskup Aron Márton iz Albe Julije u Rumuniji vratio se posle devetgodišnjeg zatvora u svoju rezidenciju. Kad je imao prvi svečani pontifikal i javno se pokazao narodu, katedrala je bila premala, pa je mnogo naroda stajalo i na ulici. Suzama i cvećem primili su vernici svoga natpastira. Vlastima je bilo neugodno, da je narod uprkos 9 godišnjem prevaspitavanju, još uvek ostao tako odan Crkvi, pa su pooštrile nadzor nad biskupom. Na raspoloženju ima samo dve sobe, a iz zgrade ne sme da se makne.

78 sekti u Zapadnoj Nemačkoj. Najbolji poznavalac tih pitanja Dr Konrad Algermissen iz Hildesheim-a ustanovio je da radi trenutno u zapadnom delu Nemačke 78 različnih sekti, koje su velikim delom američkog porekla. Među njima su najagilnije: Svedoci Jehove i Adventisti. Oni nastupaju kao da su tek oni otkrili Bibliju.

Reforma kalendara. Ujedinjenim Nacijama predložen je nacrt jedinstvenog kalendara za celi svet. Prema predlogu svaka godina bi počela nedeljom, a bila bi podeljena na četiri jednaka dela. Januar, april, juli i oktobar imali bi po 31 dan, svi ostali po 30. Poslednji dan u godini ne bi se brojao. U prestupnim godinama bio bi isto takav jedan dan pre 1. jula. Uskrs bi prema tom predlogu bio uvek 8. aprila. Crkva ne vidi nepremostivih zapreka za usvajanje toga plana.

Misionar — liferant zmija. P. Maurice Lesage, redovnik kongregacije Reči Božje, koji radi na afričkoj Zlatnoj obali, poslao je 10 zmija Njujorškom Zou. Smatra se da je on najbolji poznavalac zmija na Zlatnoj obali. Poučava biologiju, botaniku i zoologiju na višoj školi Achimeta. Sem toga on je zaposlen i konzerviranjem više stotina zmija za muzej uporedujuće zoologije u Harvardu i za Prirodno istorijski muzej u Čikagu. Čak iz Švedske obraćaju se na p. Lesage-a u pitanju zmija. Piše knjigu u kojoj će obraditi 85 vrsta zmija iz Zlatne obale. U njoj će se osvrnuti i na neka preterana pričanja o zmijama.

Dva nova vietnamska biskupa. 30. novembra u Saigonu bila su konsekrirana dva nova vietnamska biskupa, jedan za Saigon a drugi za Kantho. Posvetio ih je ap. vikar iz Vinh-Long-a Msgr Ngo Dinh Thuc, brat pretsednika republike.

Stogodišnjicu svoga rada slavili su u decembru 1955 u Kairu Braća kršćanske škole. Svečanostima prisustvovao je egipatski ministar prosvete, francuski ambasador u Kairu i generalni superior njihove kongregacije. Tom prilikom otvoren je nov zavod koji može primiti 2 000 učenika. Francuska vlada je odlikovala direktora te škole redom legije časti. Među bivšim učenicima je sadašnji ministar financija Abdel Moneim El Kaissouni i šef kabineta ministra pretsednika komandant Ali Sabri.

Katolički Ukrajinci u Parizu slavili 2. dec. 1955 hiljadugodišnjicu pokrštenja Ukrajine. Tom prilikom počastili su i uspomenu velikog svog narodnog junaka metropolita Šeptickog, koji je 44 godine upravljao ukrajinskom metropolijom u Lvovu, od 1900—1941. Taj crkveni dostojanstvenik neumorno je radio, molio i trpeo za svoj ukrajinski narod. Proživeo je dva rata koja su prohujala kroz njegov grad, okušao je gorčinu internacije, okupacije, ponižavanja. 14 godina bio je paralizovan na nogama, ali je radio i trpeo nesmanjenom energijom sve do smrti 1. novembra 1944 godine, kad je bila već crvena armija u zemlji.

Poseta katoličkih škola. Katoličko udruženje Newman vrši već 2 godine anketu o katoličkom životu u Engleskoj i Velsu. Oni su se postavili na stanovište da je svaki čovek katolik, koga matice krštenih tako označavaju. Radeći s tom pretpostavkom utvrdili su da oko 250 000 dečaka i omladinaca pohađa muške katoličke škole, a isto toliko devojaka ženske. Pronašli su da oko 250 000 katoličke omladine, dakle jedna trećina, ne prima izobrazbu ni odgoj u katoličkim zavodima. Ti poslednji ponekad nemaju blizu katoličke škole, ponekad su roditelji verski mlaki, pa im je suviše teško plaćati školarinu za katoličku školu. U ženskim srednjim školama gotovo polovina učenica su inoverke, dok je u muškim školama procenat

inoveraca mnogo manji i iznosi jedva 18%. Za katolički odgoj omladine ta pojava je štetna, a sa druge strane to dokazuje da inoverci, pa čak i bezverci imaju najveće poverenje u katoličke odgojne zavode.

Čehoslovačka. Od 19 katoličkih biskupa nalazi se u zatvoru ili internirano 12. Sedam njih boravilo je prošle godine u zatvoru Leopoldov u dolini Vaha u Slovačkoj, ali su bili posle odvezeni na nepoznato mesto. Živeli su pod strogim režimom. Nije im bilo dozvoljeno služiti svetu Misu niti moliti brevijar. Od 13 čehoslovačkih biskupija samo 5 ima još svoga biskupa, koji mogu upravljati biskupijom, ali ni oni ne mogu nikakav važniji crkveni akt izdati bez saglasnosti državnog kontrolora, slično kao u Madžarskoj. Pa ipak su se širile glasine o verskoj slobodi u toj demokratskoj zemlji.

Milan. Milanski nadbiskup Msgr Montini počeo je veliku akciju za podizanje novih crkava u okružnom pojasu oko Milana, gde se stanovništvo u zadnjim decenijama naročito namnožilo. Pozvao je vernike da dadu svoje priloge, opomenuo ih je na veliku opasnost za vremenito i večno dobro naroda, ako bude preovladao materijalizam i novo poganstvo. — Nekoliko dana iza toga eksplodirala je paklena mašina na prvom spratu nadbiskupske palače, razbila u zgradi sve prozore i na zidovima načinila veliku štetu, naročito u biblioteci.

Kordovski biskup za 8 godina. Kordova je jedan španjolski grad sa nekih 180 000 stanovnika i sedište biskupije od blizu 800 000 vernika. Sadašnji tamošnji biskup, dominikanac Msgr Gonzales y Menendez Reigada, upravlja biskupijom 8 godina. Za to vreme njegovom je inicijativom podignuto 5 000 stanbenih kuća za radnike i siromahe, 3 crkve, blizu 100 škola, bioskopa, stadiona i narodnih restorana. Deo svog biskupskog dvora otstupio je za zanatsku školu. Osnovao je i 15 novih župa. Njegovim neumornim radom u njegovoj se biskupiji podigao ne samo verski život, nego i životni standard.

Nehru — za obranu slobode vere. Dvojica narodnih poslanika predložili su indijskom parlamentu zakonski nacrt, prema kome bi morali dobiti svi misionari, koji žele obraćati indijske građane, na svoju veru, posebnu državnu dozvolu; b) svi građani, koji bi želeli da prime drugu veru, morali bi unapred javiti svoju nameru upravnim vlastima i c) posle prelaza bi trebalo prelaz registrovati. — Takav zakonski nacrt očito je bio uperen protiv kršćanskih misionara. Nehru, ministar pretstavnik odbio je taj predlog, jer je u suprotnosti s indijskim ustavom koji garantuje svima slobodu savesti i veroispovesti te jer bi taj zakon vredao kršćane i u njima pobudivao utisak potlačivanja. Za Nehrua je kršćanstvo jedna od najimpozantnijih religija Indije, koja je već vekovima ukorenjena u njegovoj zemlji. Parlamenat je onda ogromnom većinom odbacio predloženi zakonski nacrt.

Biskup iz Hanoje uklonjen. U poslednje vreme došli su neki češki svećenici u Severni Viet Nam, gde su želeli posećivati sve katoličke župe. Hanojski biskup znajući da su gosti iz redova „patriotskih" svećenika, nije hteo da stupi s njima u dodir te tako primerom pokazao područnom svećenstvu šta misli o ulozi ovih turista. Domaćim vlastima je bilo to krivo te su biskupa Msgr Trinh Nhu, ap. vikara iz Hanoja, aretirale i metnule ga iza rešetki.

UREDNIKOVA POŠTA

A. S. Sar. *Pitanje: Šta je sa poznatim hrvatskim misionarima koji su pred rat delovali u Indiji: o. Antun Vizjak i o. Pavao Mesarić? Odgovor: O. Antun Vizjak se zbog bolesti već pred rat preselio u domovinu gde i danas živi. O. Pavao Mesarić otišao je u Englesku u jedan samostan kartuziju sa željom, da posle presadi taj red u Indiju.*

V. Iv. Bjel. *Pitanje. Da li je za postojanu borbu protiv greha važnija skrušena i čvrsta volja ili pomoć Božja? Odgovor: Na radu za spasenje duše potrebna je skladna saradnja Boga i čoveka. Bog koji te je stvorio bez tebe, neće te spasti bez tebe. Nadalje je isto verska istina da i početak svakog obraćenja dolazi prvo od milosti. „Niko ne može doći k meni — govori Isus — ako ga Otac, koji me je poslao, ne povuče" (Iv 5, 44).*

2. Pitanje: Da li su napasti uzrokovane psihičkom i fizičkom konstitucijom čoveka? Odgovor: Čovek je telesno duhovno biće, njegov je zemaljski život vezan na ovaj vidljivi svet i njegova dobra. U čoveku bi bio idealan red, kad bi njegova volja suvereno vladala svim prirodjenim sklonostima i odlučivala se uvek za moralno dobro. Medjutim tome nije tako. Volja je malaksava, a zle sklonosti jake. One su u svakom čoveku različne prema nasleđenim nagnućima, uticajima odgoja i okoline, stečenim navikama, prema trenutnoj dispoziciji itd. U koliko te smetnje otežavaju rad razumu i vrše jači pritisak na volju, u toliko su čovekova dela manje ubrojiva.

3. Pitanje: Da li greši onaj koji oseća u sebi svećeničko zvanje, pa namerno bežt od njega i izabere drugo zvanje? Odgovor: Pod greh smo dužni vršiti samo Božje i crkvene zapovedi te staleške dužnosti. Mladić koji bi učinio što je u pitanju naznačeno, time još ne bi sagrešio. Za pravo svećeničko zvanje potrebno je ovo troje. a) intelektualne i moralne kvalifikacije; b) izvesna sklonost, tako ne izrazita k svećeničkom zvanju te c) konačno pristanak biskupa odnosno višeg redovničkog poglavara, koji kandidata prima. Obično niko sigurno ne zna da li ima svećeničko zvanje ili ne. No, svakako će se čovek u zvanju, na koje je pozvan, mnogo lakše spasti.

4. Pitanje: Da li je bio itko kada tol ko kušan, koliko po naravi nije mogao podnijeti? Odgovor: Vera nas uči da nijedan čovek ne

može kroz duži period vremena samo svojim snagama, bez milosti odolevati napastima, a da ne bi smrtno sagrešio. Nema dakle sumnje da je svaki čovek po prirodi moralno neotporan. Ali nas sveta vera uči da Bog svakako čoveku daje dovoljno milosti da se može spasti. Niko nema prava tužiti se na Boga da nije imao milosti da bi odoleo napastima i očuvao se smrtnog greha.

Uč. Zgr. *Pitanje: U ranijoj dobi djetinjstva skoro uvijek sam se pokajao poslije učinjenog grijeha. Ali s vremenom, kajanje je bilo sve slabije, dok nije konačno sasvim prestalo. Sada osjećam veliki strah i odgovornost pred Bogom. Da li ima još nade? Odgovor: Pokajanje nije stvar srca ili osećanja, nego razuma volje i milosti. Sasvim je prirodno da se čovek navikne na grehe koje godinama čini, bili oni laki ili teški. Isto se tako čovek navikne na svetu ispoved, a da nema onog svetog osećanja kao kod prve ispovedi. Marija Magdalena je plakala, ap. Petar je ronio suze što se sramotno odrekao Isusa, ali ova uzbudjenost srca nije bitna za pokajanje. Glavno je saznanje da sam grešima uvredio dragog Boga, zaslužio njegovu kaznu, pa se zbog toga u volji kajem, osudjujem ova svoja dela, odlučujem da ću se popraviti i Bogu dati nešto zadovoljštine. Probuditi pokajanje kršćaninu nije teško, kad pomisli na zloću i posledice greha ili na ljubav Božju. Bog je sama dobrota i njegova milost je uvek spremna na pomoć. — Ako vas napastuje očajanje, odmah ga odbacite kao ružno djavolsko iskušenje, jer upravo nepoverenje u dobrog Boga spada medju najteže grehe. Imajte čvrsto pouzdanje u svog ispovednika!!*

K. Stj. *Odgovor: Nisu još blažene ni Paulina Žariko ni Marija Terezija Ledohovska. Za naše domaće Božje ugodnike, koje želimo videti na oltaru, valja da se Bogu molimo i u njihov se zagovor privatno utičemo, da ih Bog čudesima proslavi. Inače je bilo govora o svecima i blaženicama u našoj zemlji u džepnom kalendaru 1949 godine.*

Nova Latinska misa. *P. Kvirin Orlić OFM — Franjevački samostan, Cavtat kod Dubrovnika — izdao je novu latinsku misu „Missa in honorem S. Clarae".*

Uč. *Pitanje: Kad je Bog svemoguć, da li može stvoriti stenu koju ne može pokrenuti? Odgovor: Bog jeste svemoguć i može sve učiniti što god hoće. Ali ono što samo u sebi ne može da postoji, ne može ni Bog učiniti, ne zato što Bogu nedostaje moći nego što stvar ne može da primi učinak Božje svemoći. Kad gluvi čovek ne čuje zvuk, nije to stoga što zvuka nema, nego stoga što pokvareno uho na zvuk ne reaguje. Stvoriti kamen znači iz ništa pozvati ga da postoji. To je neuporedivo više nego iz beskrajne daljine dovesti ga ovamo. Ako neko može kamen u svom njegovom biću pokrenuti, može ga i u jednom malom deliću, kao što je to pokret s jednog mesta na drugo. Konačno priznajemo da je Bog tako neizmerno Biće, da ga čitavu večnost nećemo moći do dna obuhvatiti, a kako bismo mogli to učiniti na tom svetu, kad ga gledamo samo kao u zagonetki i u ogledalu.*

Pero: *Pitanje: Kako je umro Kales, okrutni progonitelj Crkve u Meksiku? Odgovor: Tačni podaci mi nedostaju, ali prema novinskim vestima katoličkog izvora, Kalesa u poslednjoj bolesti dvorile su katoličke časne sestre te se pre smrti izmirio s Bogom.*

S. P. Djak. *Pitanje: Da li su u toku kakve pripreme za proslavu 500 godišnjice smrti sv. Ivana Kapistrana i njegove pobede pred Beogradom? Odgovor: Stvari su već u toku. U onim gradovima i mestima, koja su vezana uz uspomenu Ivanovu, obaviće se svakako crkvene svečanosti. To su Beograd, Zemun, Slankamen, Petrovaradin, Ilok. Moglo bi se već u korizmi početi danima verske obnove po uzoru na znamenite Ivanove korizmene propovedi.*

Mirko. *Pitanje: Koliko ima diplomatskih zastupstava kod Svete Stolice? Odgovor: Velik značaj Svete Stolice u medjunarodnom životu ogleda se, u velikom broju državnih zastupstava koja su kod nje akreditovana. 28 država ima u Vatikanu svoje ambasadore, a 16 svoje poslanike. Medju prvima su većinom sve države latinske Amerike i velik deo evropskih zemalja; medju drugima su čak Egipat, Pakistan i Indonezija, u kojima ima jedva jedan postotak katoličkog stanovništva.*

Nakana Apostolata molitve. *Sveta nas Crkva poziva da se u mesecu februaru posebno molimo, da bi se ljudi uzdržavali od neurednog užívanja alkoholnih pića i drugih nasladnih stvari. U misiskom pogledu Crkva preporuča da se ovog meseca molimo za Crkvu u Viet Namu.*

Obaveštenje. *Molimo pretplatnike i poverenike da šalju novac pod istom adresom na koju primaju časopis, da ne bude zabune. Naslov neka bude čitak. Godišnja pretplata za pojedine pretplatnike iznosi 300.—, dok za ostale ostaje 240.— din. Pojedini se primerak prodaje po 20.— din. Kalendara nema više. Na skladištu imamo još nešto Katekizma, koji je izašao 1952 godine. Cena vezanom je 180 din., broširanom 120 din. Upozoravamo sve, koji bi ga želeli poručiti, da je štampan ekavicom.— Na upite nekojih čitalaca, odgovaramo: Slika sv. Ivana Kapistranskog, otisnuta na naslovnoj strani januarskog broja 1956, jest detalj autentične slike svečeve od slikara Bartola Vivarini.*

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr. Janez Jenko, konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markovića broj 20. Poštanski fah broj 524. — Tekući račun 103-T-336.
Štampa: Štamparija „Filip Višnjić" — Beograd, Durmitorska 6 — Telefon 29-193